

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,
ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ.

Ἐπειδὴ αὔριον ἀνοίγουσι τῆς ἐγχρατείας τὰ προπύλαια, καὶ πᾶσα ἡ ἑβδομάς ἐστι προκαθάρσιμος, καὶ τῆς νησείας πρόδρομος, διὰ τοῦτο προβάλλει σήμερον εἰς τοὺς πι- στοὺς ἡ ἀγία τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ τὸ μέρος τῆς ἐπισολῆς τοῦ Παύλου, τὸ διαλαμβάνον περὶ τῶν τροφῶν. Ἱνα δὲ ἀκριβῶς κατανούσῃ τὰ περὶ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου

λεγόμενα, ἀνάγκη ἐστὶν, ἵνα θεωρήσῃς τὰ πρὸ τούτων γεγραμμένα. Πρὸ τούτων ἐλάλησεν ὁ ἀπόστολος περὶ τῶν εἰδωλοθύτων,

- ^{1.} Κρ. 8. λέγων· « Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν,
^{1.} » ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν ν». ἦσαν δὲ τὰ εἰδωλόθυτα, τὰ κρέατα τῶν ζώων, τῶν εἰς τὰ εἰδωλα θυσιαζομένων· τούτων δὲ τῶν εἰδωλοθύτων κρέατων μέρος μὲν κατέκαιον οἱ εἰδωλολάτραι ἐνώπιον τῶν εἰδώλων, μέρος δὲ ἐφύλαττον διὰ τὴν τράπεζαν τῶν προσφερόντων τὴν θυσίαν, καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν καὶ φίλων· τινὲς δὲ τῶν γνωστικῶν Κορινθίων, τῶν εἰς Χριστὸν πιστευσάντων, γνωρίζοντες, ὅτι τὰ εἰδωλα οὐκ εἰσὶ θεοὶ, ἐσυλλογίζοντο, ὅτι οὐδὲ θυσίαι εἰσὶ τὰ εἰς αὐτὰ θυσιαζόμενα ζῶα, οὐδὲ εἰδωλόθυτα τὰ τούτων κρέατα· ἡ τοιαύτη δὲ γνῶσις ἐπειθεὶς αὐτοὺς, ὅτι ἔχουσιν ἀδειαν καὶ ἔξουσίαν, ἵνα ἐσθίωσι τὰ εἰδωλόθυτα· ἐκ τούτου χωρίς τινος συστολῆς ἐτρωγον αὐτὰ παρόησίᾳ, εἰς τὰ εἰδωλεῖα εἰσερχόμενοι, καὶ ἐν αὐτοῖς κατακείμενοι· οἱ δὲ ἀπλούστεροι ἀνθρώποι βλέποντες, ὅτι οἱ πεπαιδευμένοι καὶ γνωσικοὶ ἐτρωγον ἀνυποστόλως τὰ εἰδωλόθυτα, ἐνόμιζον, ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὰ εἰδωλα εὐλαβείας τοῦτο ποιοῦσιν· ἐκ τούτου δὲ σκανδαλιζόμενοι, οὐ μόνον καὶ αὐτοὶ ἐτρωγον τὰ εἰδωλόθυτα, ἀλλὰ καὶ ἐσέβοντο τὰ εἰδωλα. Ἡρώτησαν δὲ, ὡς φαίνεται, περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης τὸν Παῦλον, ὃς ιστορεῖ, πρῶτον μὲν ἦλεγξε τὴν τοιαύτην γνῶσιν ὡς ὑπερηφανείας πρόξενον καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιβλαβῆ, ἐπειτα συγέστειλε τὴν ἔξουσίαν

καὶ ἀδιαφορίαν αὐτῶν, περιγράψας τοῦ σκανδάλου τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα· ἀρχεται δὲ τοῦ λόγου οὕτως·

^{1.} Αδελφοί, βρῶμα ύμᾶς οὐ παρί- ^{1.} Κρ. 8.
 στησι τῷ θεῷ οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστερούμεθα.

Συγκατατίθεται ὁ θεῖος ἀπόστολος εἰς τὴν γνώμην ἔκεινων, οἵτινες ἔλεγον· « ὅτι αὐτοὶ οὐδὲν εἰδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἐτερος, εἰμὴ εἶς. » Καὶ ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ εἰδωλόθυτον κρέας οὐκ ἐστιν εἰδωλόθυτον, ἀλλὰ βρῶμα, ἥγουν τροφὴ ἀπλῆ, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ τροφαὶ· ἔστω, λέγει, τὸ εἰδωλόθυτον οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν, εἰμὴ τροφὴ· ἔστω, ἔχεις ἔξουσίαν φαγεῖν αὐτὸν, καθὼς τρώγεις καὶ τὰς ἄλλας τροφάς. Ἐὰν οὖν αὐτὴ ἡ τροφὴ ἥδυνατο παραστῆσαι σε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὡς δίκαιοι καὶ ἀγιον· ἐὰν, ὅταν μὲν τρώγης αὐτὴν, περισσεύῃ ἡ ἀρετὴ σου καὶ ὁ ἐπαινος τῶν καλῶν ἔργων σου· ὅταν δὲ ἀπέχῃς ἀπ' αὐτῆς, μένης ἐστερημένος τῶν ἀγαθῶν πράξεων, ἔχεις λόγον καὶ δικαίωμα, ἵνα τρώγης ἐκ τῶν εἰδωλοθύτων· ἀλλ' ἡ τροφὴ οὐ δύναται δικαιώσαι σε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, οὐδὲ εἰσαγαγεῖν σε εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, οὐδὲ σῶσαι τὴν ψυχήν σου· « Βρῶμα ύμᾶς οὐ παρίστησι τῷ θεῷ»· ἡ τροφὴ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν οὐδὲ προστίθησιν, οὐδὲ ἀφαιρεῖ ἀρετὴν· ὅθεν οὐδὲ ἐὰν φάγωμεν τὸ εἰδωλόθυτον, περισσεύει ἡ ἀρετὴ ἥμῶν· « Οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν,

» περισσεύομεν ». Οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν αὐτὸν, μένομεν ἐλλειπεῖς καὶ ἐστερημένοι τῆς ἀρετῆς. « Οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστερού-» μεθα. »

^{κρ. 8.} Βλέπετε δὲ, μήπως ἡ ἔξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσι.

Σποχασθῆτε ὅμως, λέγει, μήπως αὐτὴ ἡ ἔξουσία ὑμῶν, ἣν προβάλλετε, λέγοντες, ὅτι ἔχετε ἔξουσίαν, ἵνα ἐσθίητε ἀδιαφόρως πᾶσαν τροφὴν, ἐπομένως δὲ καὶ τὰ εἰδωλόθυτα, προξενήσει σκάνδαλον καὶ πτῶσιν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, ἥγουν ἀπλουστέρους ἀνθρώπους, οἵτινες διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ νοὸς αὐτῶν οὐδύνανται γνωρίσαι, οὐδὲ διακρῖναι, ὅτι οὐδὲ εἰδωλόν ἐστιν ἐν τῷ κόσμῳ, οὐδὲ εἰδωλόθυτον· δηλοποιεῖ δὲ καὶ τὸ πῶς, καὶ τὸ, διὰ τί ἐκ τούτου τοῦ ἔργου ὁ ἀσθενής σκανδαλίζεται, καὶ ἀπολεῖται, λέγων·

^{1. κρ. 8.} ^{10.} Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σὲ, τὸν ἔχοντα γνῶσιν, ἐν εἰδωλείᾳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ, ἀσθενοῦς ὅντος, οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν;

Διότι, ἐάν τις τῶν ἀπλουστέρων ἴδῃ, ὅτι σὺ, δὲ σοφὸς, καὶ γνῶσιν ἔχων καὶ διάκρισιν, ἐμβαίνεις εἰς τὸν βωμὸν τῶν εἰδώλων, καὶ ἐν τῇ τραπέζῃ τῶν εἰδωλοθύτων καθήμενος, τρώγεις τὰ εἰδωλόθυτα κρέατα, οὐκ ἄρα γε αὐτὸς ἀσθενής ὁν, ὡς μὴ ἔχων τὴν γνῶσιν σου, μηδὲ διακρίνων,

διὰ ποῖον λόγον ταῦτα ποιεῖς, διώξας ἀπὸ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ πᾶσαν ἀμφισσίαν, οἰκοδομήσει καὶ στερεώσει αὐτὴν πρὸς τὸ ἐσθίειν τὰ εἰδωλόθυτα, καὶ πρὸς τὸ νομίζειν ἄξια εὐλαβείας τὰ εἰδωλα; Καν δὲ ἐρωτηματικῶς ταῦτα προβάλλῃ ὁ ἀπόστολος, ἔχει ὅμως ἡ τοιαύτη ἐρώτησις δύναμιν βεβαιώσεως.

Kai ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ^{1. κρ. 8.} ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει, διὶ ὃν Χριστὸς ἀπέθανε.

Ἡ γνῶσίς σου, λέγει, γίνεται αἴτιον τῆς ἀπωλείας τοῦ ἀδελφοῦ σου· διότι σὺ μὲν γινώσκων, ὅτι τὸ εἰδωλον οὐκ ἔστι θεός, καὶ ὅτι τὸ εἰδωλόθυτον οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, εἰμὴ τροφὴ, τρώγεις τὰ εἰδωλόθυτα, περιφρονῶν τὰ εἰδωλα, δὲ ἀδελφός σου ἀσθενής ὁν, καὶ μὴ ἔχων μηδὲ τὴν γνῶσιν σου, μηδὲ τὴν διάκρισιν σου, ἐσθίων τὰ εἰδωλόθυτα, λάτρης τῶν εἰδώλων γίνεται, καὶ ἀπολεῖται, τῆς αἰωνίου σωτηρίας αὐτοῦ στερούμενος· καὶ δὲ μὲν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, σὺ δὲ οὐ στέργεις τὴν ἀποχὴν τῆς βρώσεως τοῦ εἰδωλοθύτου, ἀλλ’ ἐπὶ τῇ γνώσει σου θαρρῶν, τρώγεις τὰ εἰδωλόθυτα, καὶ ἀπολεῖς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Οὗτος δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ^{1. κρ. 8.} ἀδελφοὺς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε.

Πῶς ἀμαρτάνομεν εἰς τοὺς ἀδελφούς; βλάπτοντες ἢ τὴν ψυχὴν, ἢ τὸ σῶμα αὐτῶν, ἢ καὶ τὰ δύο ὁμοῦ; Πῶς δὲ πλήττομεν τὴν συνείδησιν αὐτῶν; ποιοῦντες ἔργα σκανδαλώδη, ταράττοντα καὶ τραυματίζοντα τὴν τούτων συνείδησιν· διὰ τί δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, ἀμαρτάνομεν εἰς τὸν Χριστόν; διότι πάντες δοῦλοι ἐσμεν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔξαγορασθέντες διὰ τοῦ τιμίου αὐτοῦ αἵματος· εἴτι δ' ἀν ποιήσης πρὸς τὸν δοῦλον, ἀνάγεται εἰς τὸν δεσπότην· πάντες ἀδελφοί ἐσμεν, ἐκ τῆς αὐτῆς κοιλυμβήθρας γεννηθέντες, καὶ τὸν αὐτὸν ἔχοντες πρωτότοκον ἀδελφόν, διὶ ἥν αἰτίαν οὐκ ἐπησχύνθη καλέσαι ἀδελφοὺς τοὺς διὰ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως ἀγιαζομένους· καθότι « ὁ ἀγιαζῶν καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι

^{έξερ. 2.} ^{11.} » ἐξ ἑνὸς πάντες ». θῆεν εἴτι ἀν ποιήσης πρὸς ἕνα τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, πρὸς αὐτὸν ἀναφέρεται, ὡς αὐτὸς ἀπεφάσισε, καὶ ἐδί-

^{Μαρτ. 23.} ^{40.} δαᾶς, λέγων. « 'Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ » τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίσων, » ἐμοὶ ἐποιήσατε ». Διὰ τί δὲ ἥν ἀσθενής ἡ τῶν ἀδελφῶν συνείδησις; διότι νεοφώτιστοι τότε ὄντες, οὐκ εἶχον στεφεῖν τὴν συνείδησιν πρὸς τὴν ἀποστροφὴν καὶ ἔξουδένωσιν τῆς πρὸς τὰ εἰδῶλα πατροπαραδότου εὐλαβείας. Σημείωσαι δὲ, πόσους λόγους προσβάλλει, ὅπως καταπείσῃ αὐτοὺς, ἵνα ἀπέχωσι τῆς τῶν εἰδωλοθύτων βρώσεως· πρῶτον μὲν εἴπειν, ὅτι περιττὴ καὶ ἄκαρπος ἡ τῶν εἰδωλοθύτων τροφή· δεύτερον, ὅτι πρόξενος προσκόμματος καὶ σκανδάλου· τρίτον, ὅτι αἴτιον τῆς τοῦ ἀσθενοῦς ἀδελφοῦ

ἀπωλείας· τέταρτον, ὅτι ἔστι μάστιξ τῆς τοῦ ἀσθενοῦντος ἀδελφοῦ συνειδήσεως· πέμπτον, ὅτι πρὸς τὸν Χριστὸν ἀνάγεται ἡ τοιαύτη ἀμαρτία. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπιφέρει τὸ ἔξτις συμπέρασμα·

Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ^{Ι. κεφ. 8.} ^{13.} ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

'Ακούεις ἀπόφασιν ψυχῆς, ζήλου θείου πεπληρωμένης, καὶ ἀληθινῆς ἀγιότητος; ἐπειδὴ ἀπέδειξεν, ὅτι οἱ τρώγοντες τὰ εἰδωλάθυτα σκανδαλίζουσι, καὶ ἀπολούσι τοὺς ἀδελφούς, ἐπιφέρει τὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπόφασιν, λέγων ἐὰν βρῶσις σκανδαλίζῃ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μόνον εἰδωλάθυτα κρέατα, ἀλλ' οὐδὲ κρέατα ἀπλῶς, μὴ ἀπηγορευμένα στέργω φαγεῖν « Εἰς τὸν » αἰῶνα », ἦγουν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, « Ἶνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω ». Ταῦτα ἔειργεν ὁ τρισμακάριος, ἐπειδὴ ἐγίνωσκε, πόσην βλάβην προξενεῖ τὸ σκάνδαλον, καὶ ποιον « Όὐαί », ἔξεφω-^{Αουχ. 17.} ^{1. 2.} νησε κατὰ τῶν σκανδαλίζοντων. ὁ τοῦ κόσμου λυτρωτής καὶ Κύριος. 'Ἐκ τούτου δὲ ἡμεῖς μανθάνομεν, ὅτι χρέος ἔχομεν, ἵνα ἀπέχωμεν οὐ μόνον ἀπὸ τῶν ἀμαρτημάτων, ἀλλὰ καὶ ἀπ' ἐκείνων τῶν ἔργων, ὅσα οὐκ εἰσὶ μὲν ἀμαρτήματα, σκανδαλίζουσιν ὅμως τοὺς ἀδελφούς· ὅτι δὲ ταῦτα οὐ μόνον διὰ λόγου ἐδίδαξεν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἔργων ἀπέδειξεν ὁ τοῦ θεοῦ ἀπόστολος, δηλοῦσι τὰ ἔξτις·

1. Κρ. 9. Οὐχ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐχ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἔστε ἐν Κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις οὐχ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἴμι· ἡγάρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἔστε ἐν Κυρίῳ.

Ἐπειδὴ οἱ εἰς Χριστὸν πιστεύσαντες μεγάλην ὑπόληψιν καὶ εὐλάβειαν εἶχον πρὸς τοὺς ἀποστόλους, τοὺς ἴδοντας τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ ὁμιλήσαντας μετ' αὐτοῦ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ πεμφθέντας πρὸς τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα· ὁ δὲ Παῦλος ἐλογίζετο ὑπό τινων, ὅτι οὐκ ἦν εἰς ἐξ αὐτῶν, διὰ τούτων τῶν λόγων ἀποδεικνύει, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀπόστολός ἐστι, καθὼς καὶ ἔχεινοι· οὐκ εἴμι, λέγει, καὶ ἐγὼ ἀπόστολος, ὅπερ τὸν Κυρίον, δηλονότι ἀπεσταλμένος, καθὼς καὶ οἱ τούτου αὐτόπται, οἱ ὑπ' αὐτοῦ πεμφθέντες πρὸς τὸ κήρυγμα; οὐκ εἴμι καὶ ἐγὼ ἐλεύθερος, ἥγουν εἰς οὐδενὸς ἔξουσίαν ὑποκείμενος, οὐδὲ τάξιν ἔχων ὑπηρέσιον καὶ μαθητοῦ, ἀλλ' ἀποστόλου καὶ διδασκάλου; οὐκ εἴδον καὶ ἐγὼ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Κύριον ἡμῶν, καθὼς καὶ ἔχεινοι; οὐκ ἔστε ὑμεῖς, ὡς Κορίνθιοι, τὸ ἔργον τοῦ ἀποστολικοῦ μου ἐπαγγέλματος; καὶν εἰς ἄλλους οὐκ εἴμι ἀπόστολος, ὅμως εἴμι ἀπόστολος εἰς ὑμᾶς· διότι ὑμεῖς ἔστε ἡ σφραγὶς, ἥγουν ἡ ἀπόδειξις καὶ ἡ βεβαίωσις, ὅτι ἐγὼ εἴμι ἀπόστολος, καθότι εἰς ὑμᾶς ἐκήρυξα τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ἐπέστρεψα ὑμᾶς ἀπὸ

τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων. Ἐληθῶς δὲ καὶ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἀπεισάλη πρὸς τὸ κήρυγμα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι· «Πορευ-^{Ματ. 28. 19.}» θέντες οὖν, εἶπε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, «μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη· Πορεύουσαν,^{πράξ. 21.}» εἶπε καὶ πρὸς τὸν Παῦλον, ὅτι ἐγὼ εἰς τὸν ἔθνη μαχράν ἐξαποστελῶ σε». Εἶδε καὶ ὁ Παῦλος τὸν Κύριον πολλάκις, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι· εἶδεν αὐτὸν, ὅταν ἐπορεύετο εἰς τὴν Δαμασκὸν, καὶ ὅταν ἐδί-^{5. 17.} πράξ. 9. δασκεν εἰς τὴν Κόρινθον, καὶ ὅταν ἦλθεν πράξ. 18.^{9.} εἰς τὴν Ιερουσαλήμ, καὶ δεκατέσσαρα ἔτη, πράξ. 23.^{11.} πρὶν ἡ γράψῃ τὴν δευτέραν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν. Ἀλλὰ τίς ὁ σκοπὸς τούτων τῶν λόγων αὐτοῦ; Σκοπὸν ἔχει ἀποδεῖξαι, ὅτι ἀπόστολος ὁν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, εἶχε δικαίωμα ἵνα λαμβάνῃ τὰ πρὸς τροφὴν αὐτοῦ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ φωτιζομένων, καθὼς ἐλάμβανον αὐτὰ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν διδασκομένων πάντες οἱ ἀπόστολοι· τοῦτο δὲ τὸ δικαίωμα ἀπέδειξε νόμιμον διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, περιεχομένων εἰς τὰ ἔξης ἐδάφια, τὰ διὰ τὸ σύντομον σιωπηθέντα, καὶν ἡ τούτων ἔννοια συνέχηται μετὰ τῶν ἀναγνωσθέντων· ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς σιωπηθεῖσιν ἐδάφιοις βλέπεις, ὅτι καὶν εἶχε δικαίωμα καὶ ἔξουσίν λαμβάνειν ἐκ τῶν Κορινθίων τὰ πρὸς τὴν χρείαν αὐτοῦ, οὐκ ἐλάμβανεν ὅμως αὐτὰ, ἵνα μὴ σκανδαλίσας, παρακάψῃ τὴν προκοπὴν καὶ καρποφορίαν τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. «Εἰ 1. Κρ. 9. 12. οἱ ἄλλοι, λέγει, τῆς ἔξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ὑμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἔχον-

» σάμεθα τῇ ἔξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα
 » σέργομεν, ἵνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν
 » τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ ». Καὶ προλα-

1. Κρ. 8. 6.
13.

» αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδα-
 λίσω ». ἔπειτα δὲ καὶ τὸ ἑαυτοῦ παρά-
 δειγμα προβάλλων, ἐφανέρωσεν, ὅτι οὐκ
 ἔστερξε ποιῆσαι τὰ ὑπὸ τὴν νόμιμον αὐτοῦ
 ἔξουσίαν, ἵνα μὴ σκανδαλίσῃ. Τοῦτο δὲ τὸ
 παράδειγμα μεγάλῃ τῇ φωνῇ βοᾷ· ἐὰν
 ἔγω, ὡ Κορίνθιοι, καὶν εἶχον νόμιμον ἔξου-

σίαν λαμβάνειν ἐξ ὑμῶν πάντα τὰ πρὸς
 τὴν χρείαν μου, οὐδὲν ὅμως ἔλαβον, ἀλλ'
 ὑπέμεινα πᾶσαν ταλαιπωρίαν, φοβούμενος
 τὸ σκάνδαλον καὶ τὴν ἐκ τούτου βλάβην,
 πολλῷ μᾶλλον ὑμεῖς οἱ πεπληροφορημένοι
 ὅντες, ὅτι τρώγοντες τὰ εἰδωλόθυτα, σκαν-
 δαλίζετε τοὺς ἀδελφοὺς, ὑπὲρ ὃν Χριστὸς
 ἀπέθανε, καὶ μηδὲν δειγὸν πάσχοντες ἐκ
 τῆς τῶν εἰδωλοθύτων ἀποχῆς, ἀνάγκη ἐσὶν,
 ἵνα ἀπέχητε ἀπὸ τῆς τούτων βρώσεως.

